

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ระหว่างเดือนมีนาคม 2549 ถึง ตุลาคม 2550

โดยความร่วมมือระหว่าง
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตลาดหลักทรัพ์แห่งประเทศไทย

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ระหว่างเดือนมีนาคม 2549 ถึง ตุลาคม 2550

1. หลักการของโครงการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาไทย โดยมองเห็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบันคือ ปัญหาครูด้อยคุณภาพ ซึ่งสาเหตุเนื่องจาก ครูส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ ขาดทักษะด้านเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ และขาดแคลนสื่อการสอน ทั้งสองหน่วยงานจึงจัดตั้งโครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และยกระดับความรู้ และคุณภาพของครูใน 8 กลุ่มสาระวิชาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครู ที่ทุ่มเทและตั้งใจทำงาน อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ในการดำเนินโครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ระหว่างตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กับ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2549 ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

2. การดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มีการคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในจังหวัดเชียงรายเป็นโรงเรียนนำร่อง จำนวน 11 โรงเรียน เพื่อพัฒนาครูใน 3 สาระวิชา ได้แก่ สาระวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยเสริมความรู้การจัดการด้านการเงิน และทักษะในการคิดเชิงเหตุผลในทุกสาขาวิชา มีครูที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 60 คน

ต่อมาผู้บริหารของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีแนวคิดในการที่จะพัฒนาครูเพิ่มเติมอีก 5 สาระวิชา ได้แก่ สาระวิชาภาษาไทย สาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระวิชาศิลปศึกษา สาระวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา และสาระวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี จึงนำเสนอแนวคิดต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และได้รับความเห็นชอบ ให้การดำเนินการอบรมครูเพิ่มเติมอีก 5 สาระวิชา เพื่อให้ครบถ้วนองค์ความรู้ทั้ง 8 สาระวิชา โดยจัดการอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ ทักษะและเทคนิคการสอน รวมทั้ง การใช้สื่อ และการพัฒนาสื่อการสอนในชั้นเรียน มีครูที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 105 คน รวมจำนวนครูที่เข้าร่วมในโครงการ ทั้ง 8 สาระวิชา ทั้ง จำนวน 165 คน

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ ปีที่ 1 ระหว่างเดือนมีนาคม 2549 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2550 จำนวน 7,800,000 บาท และได้สนับสนุนงบประมาณการดำเนินการต่อเนื่อง ในปีที่ 2 เพื่อดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนกันยายน 2550 จำนวน 5,400,000 บาท (ห้าล้านสี่แสนบาทถ้วน) และสนับสนุนการดำเนินงานปีที่ 2 เพิ่มเติม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 ถึง กุมภาพันธ์ 2551 จำนวน 4,270,080 บาท (สี่ล้านสองแสนเจ็ดหมื่นแปดสิบบาทถ้วน)

การดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปีแรก แบ่งเป็น 4 กิจกรรม คือ

2.1 ด้านการอบรม ได้ดำเนินการจัดการอบรมพัฒนาครู ดังนี้

การอบรมครูทั้ง 8 สาระวิชา เป็นการอบรมที่เน้นในด้านเนื้อหาวิชาการ ทักษะและเทคนิคการสอน การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการบูรณาการ หลักสูตร Productivity ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียน หลักสูตรการเพิ่มผลผลิต หลักสูตร “เศรษฐกิจน่ารู้และตลาดทุน : กลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ” หลักสูตรการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา หลักสูตร 7 QC Tools เพื่อการแก้ปัญหาและตัดสินใจ และการอบรมหลักสูตร Backward Design

นอกจากนี้ ยังได้จัดการอบรมเพิ่มเติมความรู้และเสริมทักษะอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนให้ครู 8 กลุ่มสาระวิชาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระหว่างภาคเรียน และปิดภาคเรียน ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เช่น การอบรม โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้าน Information Technology โปรแกรม Graph Sketch Pad (GSP) , การผลิตสื่อการสอนด้วย CAI / PowerPoint เป็นต้น

2.2 การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายสาระวิชา

ในการดำเนินการโครงการ ได้มีการจัดตั้งเครือข่ายครูในแต่ละกลุ่มสาระวิชาขึ้น เพื่อส่งเสริมสร้างและพัฒนาความรู้และทักษะของครูในแต่ละสาระวิชา ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- กิจกรรมค่ายพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
- กิจกรรมค่ายยุวมัคคุเทศก์
- กิจกรรมค่ายพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- การทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อศึกษาการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลช้าง การศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ สวนป่าห้วยหมากเหลี่ยม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะการจัดค่าย และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
- กิจกรรม อบรมนักธุรกิจรุ่นเยาว์

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวแล้ว ยังได้จัดการอบรมความรู้ และเสริมทักษะทางอาชีพของนักเรียน เช่น โครงการพิมพ์ดีดสัมผัส ซึ่งนักเรียนที่ผ่านการอบรมได้นำไปขยายผล ให้กับนักเรียนในโรงเรียนในรูปแบบของชมรมพิมพ์ดีดสัมผัส

2.3 การอบรม หลักสูตร Critical Thinking Skills

โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

- การอบรมหลักสูตร Critical Thinking Skills for Youth ให้กับครูสาระสังคมศึกษาและ
การงานพื้นฐานอาชีพ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 - การอบรม หลักสูตร Critical Thinking Skills for Youth ให้กับผู้บริหารโรงเรียน
และครู 3 สาระวิชา รุ่นที่ 3 ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 - การอบรม หลักสูตร Critical Thinking Skills Train the Trainers สำหรับผู้ผ่านการคัดเลือก
จำนวน 14 คน เพื่อเป็นวิทยากรต่อไป
 - การอบรม หลักสูตร Critical Thinking Skills Train the Trainers จำนวน 3 ครั้ง
- นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านการจัดการการเงินและ ในการอบรม
หลักสูตร “เงินทองของมีค่า” และ “เงินทองต้องใส่ใจ” โดยวิทยากรจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ได้มีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และหลักเกณฑ์การติดตามและประเมินผลโครงการ ดังนี้

- **รูปแบบการติดตามและประเมินผล**
มีการจัดตั้งทีมติดตามและประเมินผล เพื่อติดตามและประเมินผลผู้บริหารและครู ทั้ง 11 โรงเรียน
ครบทุกสาระวิชา ในการติดตามและประเมินผล ภาคเรียนที่ 1 มีการติดตามทุกๆ หนึ่งเดือน เดือนละ 1 ครั้ง และ
ภาคเรียนที่ 2 จะติดตามและประเมินผล 2 เดือน 1 ครั้ง
- **วิธีการติดตามและประเมินผล**
 1. การประเมินภาพรวมของโรงเรียน โดยการประเมินผู้บริหารโรงเรียน ในด้าน
 - ความตั้งใจ ความจริงใจ ในการดำเนินงานตามโครงการฯ
 - การติดตามผลการดำเนินงานภายในโรงเรียน
 - การสนับสนุนการพัฒนาครู การช่วยแก้ปัญหาในด้านต่างๆ
 - การให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. การประเมินคุณภาพของครู ในด้าน

- การจัดการเรียนการสอน
- ความร่วมมือในเครือข่าย
- ผลการประเมินจากนักเรียน

3. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จาก

- วัดและประเมินผลจากข้อสอบมาตรฐาน
- พัฒนาการของนักเรียน ผลการเรียนรู้ย้อนหลัง 2 – 3 ปี ประกอบการพิจารณา

- หลักเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ในภาพรวมแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

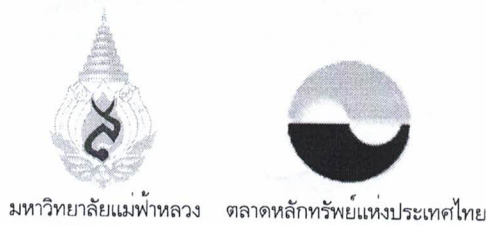
A แทน ดีมาก	หมายถึง ได้ระดับคะแนน 80 คะแนนขึ้นไป
B แทน ดี	หมายถึง ได้ระดับคะแนนระหว่าง 60-79 คะแนน
C แทน พอใช้	หมายถึง ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า 60 คะแนน

ทั้งนี้ น้ำหนักที่ใช้ในการประเมินจะเน้นการประเมินคุณภาพครูเป็น 2 เท่า ของด้านคุณภาพโรงเรียน และด้านการประเมินคุณภาพนักเรียน และการติดตามและประเมินผลคุณภาพของโรงเรียน จะคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนร่วมด้วย

4. การปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีวัตถุประสงค์จะปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนไปเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว และกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นผู้ประสานงานการดำเนินการปรับปรุง

การดำเนินการปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ในช่วงแรก ดำเนินการปรับปรุง 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม อ.เชียงแสน โรงเรียนคอนสีลาผางาม อ.เวียงชัย โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม อ.พญาเม็งราย และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม อ.พาน โดยกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและคณะ ได้เดินทางไปมอบห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ณ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 8-9 มิถุนายน 2550 และดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนในโครงการฯ ช่วงที่สอง 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอนชัยวิทยาคม โรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม โรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม โรงเรียนนครวิทยาคม และโรงเรียนคอยหลวงรัชมังคลาภิเษก ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการทดสอบการใช้งานและรอการมอบห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์อย่างเป็นทางการต่อไป

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตราดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

5.1 ผลที่เกิดกับครู

- 1) ครูได้รับการพัฒนาเนื้อหาความรู้ในสาระที่สอน มีความสามารถในการผลิตสื่อ และพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้
- 2) ครูได้นำความรู้ที่ได้รับมาสอดแทรกให้นักเรียนในการเรียนการสอนดังที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด (ไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี)
- 4) ครูมีความภาคภูมิใจ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาวิชาชีพ
- 5) ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ได้รับการเลื่อนวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษ

5.2 ผลที่เกิดกับนักเรียน

- 1) นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ คุณลักษณะ และทักษะกระบวนการ
- 2) นักเรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด และเรียนรู้อย่างมีความสุขจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
- 4) นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ได้รับรางวัลต่าง ๆ จากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
- 5) นักเรียนได้รับโควตาในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

5.3 ผลที่เกิดกับโรงเรียน

- 1) มีสื่อเทคโนโลยีที่ใช้การเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น
- 2) เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้ บางโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น
- 3) ได้รับโอกาสและสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

6. ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จของโครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่วง 1 ปีแรก

จากการประเมินผลโครงการของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล รวมทั้งผลการสัมมนาของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน ในโครงการฯ สามารถสรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการได้ ดังนี้

- 6.1 การอบรมและพัฒนาครูตรงตามความต้องการ ทั้งด้านเนื้อหาตามหลักสูตร เทคนิคการสอน การพัฒนาและผลิตสื่อการสอน โดยการอบรมมีการทำ Pre-test และ Post-test

- 6.2 การนิเทศ ติดตามผลจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ครบทั้ง 3 ส่วน คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในแบบกัลยาณมิตรอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ
- 6.3 การอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ครูอย่างต่อเนื่อง
- 6.4 การสร้างเครือข่าย 9 กลุ่ม ได้แก่ 8 กลุ่มสาระวิชา และ 1 กลุ่มผู้บริหาร เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกิจกรรม ร่วมประเมิน ทำให้เกิดการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การอบรมการผลิตสื่อการสอนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น และครูได้มีเวทีในการนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งกันและกัน
- 6.5 การบริหารภายในโรงเรียนของผู้บริหาร ที่มีการนิเทศ กำกับดูแล และติดตามอย่างใกล้ชิดมากขึ้น
- 6.6 การสนับสนุนงบประมาณ ที่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียนได้ทันเหตุการณ์ เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการซื้อสื่อการสอน การสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และการจัดทำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
- 6.7 ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยได้รับการสนับสนุนการเป็นพี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิดจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รวมถึงค่าตอบแทนและการได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน

7. สรุป

จากผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนมีนาคม 2549 ถึงเดือนกันยายน 2550 ที่ผ่านมา พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมได้มีการพัฒนาทักษะในด้านเนื้อหาวิชาการ ด้านเทคนิคการสอนเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาสื่อการสอนด้วยตนเอง โดยการสร้างสื่อและนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และนำสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้น เผยแพร่ไปยังโรงเรียน 11 โรงเรียน และโรงเรียนเครือข่ายในระดับประถมศึกษาอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย 9 กลุ่ม คือ กลุ่มเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษาใน 11 โรงเรียน และกลุ่มเครือข่ายทั้ง 8 สาระวิชา ในการร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และยังผลสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยมีการพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาสื่อการสอนเป็นประจำทุกเดือน และมีการริเริ่มดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กับนักเรียน อันส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมา มีนักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้มากขึ้น โครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ถือเป็นโครงการที่สร้างประโยชน์ต่อวงการศึกษาระดับชาติของประเทศไทยและจังหวัดเชียงรายเป็นอย่างยิ่ง

